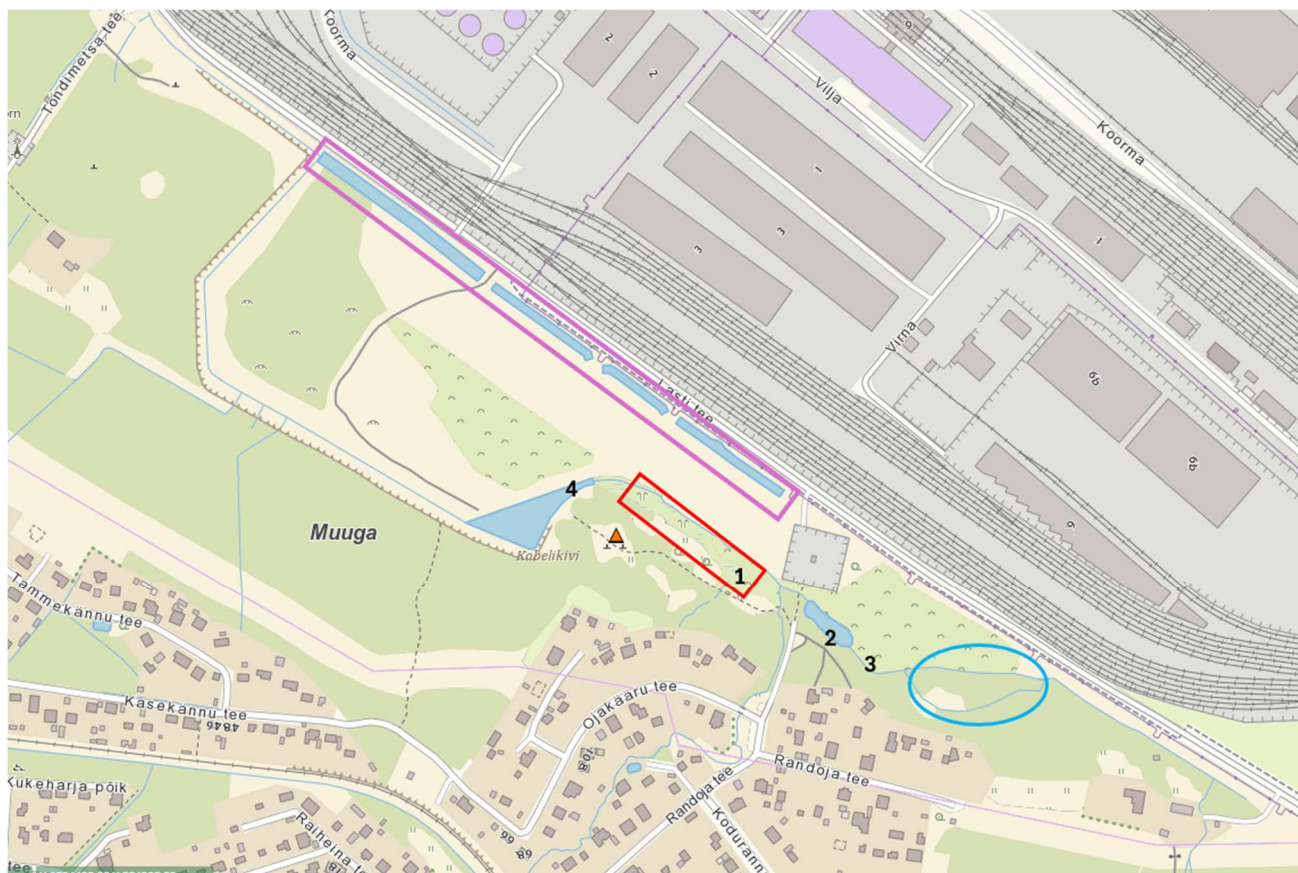


Muuga piirkonna kahepaiksed

Maris Markus

Kahepaiksete spetsialist

Käesolev aruanne annab lühiülevaate Muuga piirkonna kahepaiksetest. Ala külastati 19.04.2025 ja 4.06.2025. Isendite leidmiseks ja määramiseks kasutatud meetodid: täiskasvanud isendite ja kudu otsimine, laulmise tuvastamine ja veekogu kahvamine.



Joonis 1. Vaadeldud veekogud ja üleujutusala.

Üldjoontes ei ole ala kahepaiksetele sigimiseks väga sobiv. Veekogud on kas liiga suured, sügavad ja kalaga (joonis 1 punkt 4 ja roosa ristkülikuga ala kõige põhjapoolsem veekogu), liiga eutroofsed ja mudased, kohati suurel määral roostunud (joonis 1 roosa ristkülikuga ala kolm lõunapoolset veekogu ja punkt 2) ning ka prügistatud või lihtsalt liialt ajutised¹. Alale jäävad kraavid on kas liiga kiirevoolulised, taimestikuta või järsukaldalised ning seetõttu kahepaiksetele sigimiseks ei sobi.

Kahepaiksetele sobiv sigimisala on aga väike lõik Käära oja kaldal, mis on kevadel üleujutatav (joonis 1 punase ristkülikuga tähistatud, joonised 2 ja 3). See ajutine põdsaste alla jääv üleujutusala on kudemisalaks rohukonnale (III kaitsekategooria). Punktis 1 leiti mitmeid rohukonna kudupalle klastrina ja täiskasvanud isendeid kohati mõlemal külastuskorral ja punktides 1–3. See ala tuleks kahepaiksetele säilitada ja võimalusel sealt ka võsa eemaldada, et päike pääseks paremini ajutist veekogu soojendama. Kvaliteetsete päikesele avatud väikeveekogude rajamine oleks igati tervitatav. Näiteks võiks joonisel 1 roosa ristkülikuga tähistatud veesilmad puhastada ja kahepaiksetele sobivamateks muuta. Sel juhul oleks alal potentsiaali ka näiteks tähnikesilikule.

¹ Kui veekogu kuivab enne, kui kahepaiksete kulesed/vastsed jõuavad moonduda, ei ole see jätkusuutlik uut põlvkonda „tootma“. Samas ajutised veekogud, kus kahepaiksed jõuavad ära moonduda, on aga väga head mh sel põhjusel, et igal ärakuivamisel hävivad veekogust kõik röövlomad (nt ujurite vastsed).

Tabel 1. Muuga piirkonnas kahel külastuskorral kohatud kahepaiksed.

Külastuskuupäev	Koht (joonis 1)	Liik	Kudu/vastne/täiskasvanud
19.04.2025	1	Rohukonn	10 kudupalli
19.04.2025	2	Rohukonn	1 täiskasvanud
19.04.2025	3	Rohukonn	1 täiskasvanud
19.04.2025	Sinise ringiga ala	Harilik kärnkonn	1 laulev isasloom
4.06.2025	1	Rohukonn	2 täiskasvanud
4.06.2025	1	Rohukonn	20 kullest



Joonis 2. Käära oja ülejutusala, mida rohukonnad kasutavad sigimisalana.



Joonis 3. Käära oja üleujutusala, mida rohukonnad kasutavad sigimisalana.

Joonisel 1 sinise ringiga tähitatud alas kõndimas või kahvamas ei käidud, sest väga paks mudakiht ja selles püsti olevad pajutüükad muutusid ohtlikuks. Küll aga oli kuulda sellest piirkonnast ühe hariliku kärnkonna (III kaitsekategooria) laulmist. Ühtegi kärnkonna kullest või täiskasvanud isendit kinni püüda ei õnnestunud.

Kuigi harilik kärnkonn on üle Eesti väga tavaline liik, kes suudab teatud juhtudel hakkama saada ka kaladega veekogus, teda Viimsi vallas mujalt hetkel teada ei ole. See võib aga tuleneda ka sellest, et Viimsi valla kahepaiksete kohta käiv info on väga suurte lünkadega. Kuna vald on väga tihedalt asustatud ala, kus eramaju ja -kinnistuid palju ning nendele aladele jäävatele veekogudele ligipääs inventeerimiseks keeruline, puudub info tiikide hulgast ja nende sobivusest kahepaiksetele ning ka info kahepaiksete liigilisest koosseisust neis. Hetkel on kogutud vähesel määral infot kaitsealadele jäävate veekogude osas ja mõne avalikule alale jääva tiigi kohta ning neist pole harilikku kärnkonna leitud.



Joonis 4. Kabelikivist loodes asuv suurem ja sügavam veekogu.



Joonis 5. Muuga sadama edelakülje vahetusse lähedusse jäävad eutrofeerunud ja suuresti roostunud veekogud.



Joonis 6. Muuga sadama edelakülje vahetusse lähedusse jäävad eutrofeerunud ja suuresti roostunud veekogud.



Joonis 7. Rohukonna kudupall.



Joonis 8. Rohukonna täiskasvanud isend.

LISA – selgrootud

Piirkonnas kahvatud veekogude puhul saab välja tuua, et kuivõrd paljud neist asuvad põõsaste varjus, siis on ka erinevate rühmade hulk neis madalam kui kvaliteetsete väikeveekogude puhul. Erinevaid kiilide vastseid jäi kahva vaid üksikuid, aga samas harilikke vesikakandeid oli palju. Vesikakandeid leidubki palju veekogudes, kus lehevarist veekogus rohkelt (sageli seetõttu, et põõsad veekogus) ja mudakiht veekogu põhjas. Kiililiste puhul jäi kahva vastseid vähemalt kolmest liigist (muuhulgas pruun tondihobu, kes on Eestis tavaline liik). Eraldi võib välja tuua, et veekogudes on limuseid palju ja esindatud on mitmed liigid. Kõige suurema liigina on Muuga kabelikivist loodesse jäävas veekogus esindatud suur järvekarp. Samast veekogust jäi kahva ka pirnujur. Ujurite osas võiks piirkonnas lõkspüünistega püüki teha, aga samas mitmekesise taimestikuga madalaveelist ala on piirkonnas vähe. Siiski annaks uuring head täiendavat infot ujurite rühma kohta. Seda püüki saab teha aga alles suve teises pooles.